

TechDK
Kommissionen
Analyse:
Tech-ansvarlighed
og startups

Move slower and fix things!

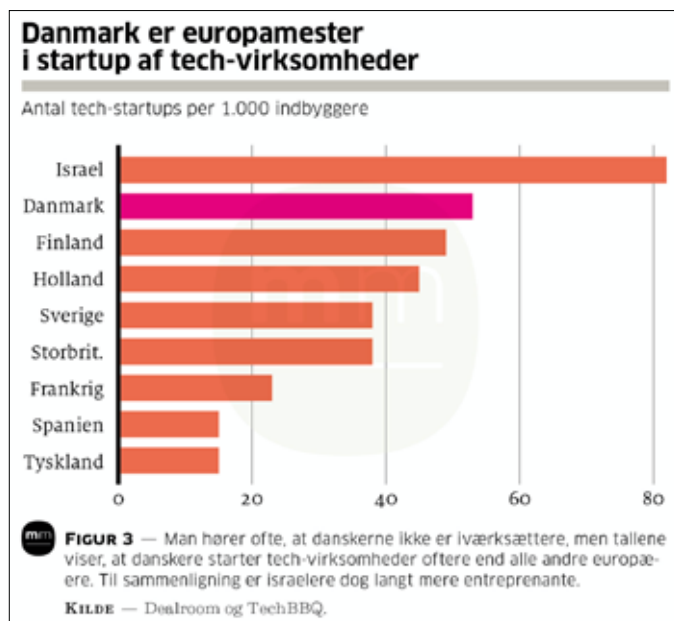
Danmark skal være kendt for tech-ansvarlighed, og vejen er bl.a. via startups

Der er god fart i den danske startup-scene. Investeringerne stiger, og når Danmark skal skabe mere vækst de kommende år – uden at gå på kompromis med bæredygtighed – kan digitale startups være nøglen. Også coronakrisen har gjort sit til, at mulighederne for digitale startups er steget. Men det er forsat det gamle paradigme om hurtig vækst, der dominerer herhjemme. Sådan er det dog forhåbentlig ikke længe endnu, for ansvarlig vækst er morgendagens paradigme – i særdeleshed, når det gælder digitalisering og den teknologiske udvikling. Det betyder, at vi i Danmark skal finde en måde at bygge videre på den nuværende succes med et dynamisk startup-miljø, mens vi arbejder meget mere med at definere, hvad ansvarlig tech egentlig er og gør det attraktivt og nemt for vores startups at arbejde med denne definition hele vejen fra investering til implementering.

Silicon Valleys move fast and break things-ungdomsfest lakker mod enden, de globale tømmermænd har sat ind, og det er tid til voksen efterfest på præmissen tech-ansvarlighed. En præmis der bygger på ansvarlige finansierings- og skaleringsmodeller, eksisterende lovgivning om privacy og dataetik – men også på meget, meget mere end det. For definitionen mangler.

Djøfs TechDK Kommissions ønskeliste til en definition af tech-ansvarlighed indeholder flere elementer, for vi drømmer om en holistisk tilgang til området. På listen står både ansvarlig, transparent og sikker behandling af borgernes data og privatliv; udvikling af produkter og services som ikke diskriminerer og en konstant stræben mod at komme bias i tech til livs; bevidsthed og ansvarstagen for klima, miljø og mennesker – man må gerne tjene penge, men det bør ikke være med store omkostninger for vores klode og dens beboere; medansvar og stillingtagen til indhold, der deles af andre, fake news og tonen i debatten; samfundsbidrag og beskatning; omtanke for sociale forhold, børns rettigheder, bedste interesser og kulturelle forskelle; ansvarlighed for medarbejderes vilkår, arbejdsliv og medbestemmelse – og listen kan udvides. Det bliver svært at få det hele med, men vi kan i Danmark gøre forsøget. Og vi kan i hvert fald starte med at gøre det helt tydeligt, hvad vi har taget med, så det er klart for de startups og virksomheder, som vil kalde sig tech-ansvarlige, hvad vi måler dem på – og for omverdenen, hvad det betyder, når vi i Danmark siger tech-ansvarlighed.

Danmark har mange startups og er faktisk Europamester i startup af tech-virksomheder¹.

Figuren er bragt i Mandag Morgen 9. november 2020.

Men digitalisering og ny teknologi er allestedsnærværende, og der findes vel dårligt en startup, som ikke arbejder med eller baserer sig på en digital løsning eller er afhængige af digitale data. Så tech-ansvarlighed er ikke alene noget, vi skal fostre i tech-startups – det bør være et fundament for alle typer startups – og naturligtvis også de etablerede virksomheder. Og det kan overraske, at vi ikke er nået væsentligt længere i forsøget på en fælles definition af, hvad helhedsorienteret tech-ansvarlighed er.

I dag er det meste af støtten til startups underlagt rammevilkår, som er baseret på en gammel model om hurtig vækst. Gazellen bliver belønnet. Børsen definerer gazeller således: „Kriteriet for at blive en gazellevirksomhed er ambitiøst og klart: I løbet af fire år skal omsætning og bruttoresultat vokse med 100 procent eller mere“. Og som de skriver: „Det samme spørgsmål fylder for os på Børsen hvert år: Hvordan skaber man vækst? Og hvad er formlen på at få væksten til at fortsætte?“² Fokus på gazeller og unicorns (private selskaber, der er værdisat til over en milliard dollar) giver indtryk af, at Danmark i praksis ikke er helt med i skiftet fra det gamle til det nye paradigme.

Måske kan vi lade os inspirere af den danske dogmefilm-succes i 1990'erne, hvor fire filminstruktører lancerede et regelsæt – en række benspænd – som de skulle efterleve, når de lavede film. Dogmefilmene satte danske film på det globale verdenskort. På samme måde skal vi i Danmark stå sammen om omfattende benspænd udi tech-ansvarlighed. Det betyder, at fonde, investorer og andre aktører omkring de danske startups ikke alene skal bruge innovation, skalering og hurtig vækst som de grundlæggende supportparametre. Deres fokus skal også favne arbejdet med at definere og implementere tech-ansvarlighed helt fra bunden, for vi er nået til et punkt, hvor dét måske i virkeligheden er det mest innovative at

¹<https://www.mm.dk/artikel/danske-startups-skal-laere-at-taenke-stort>

²<https://borsen.dk/gazelle/>

gøre. Men vi skal samtidig gøre os selv helt klart, at det på nuværende markeds-vilkår vil koste startups meget at bruge de ekstra kræfter på dataetik og tech-ansvarlighed. Derfor har de brug for supporterende rammevilkår og for ikke at blive ladet alene med opgaven.

Lærdom fra Brundtland

Brundtland-rapporten blev udgivet i 1987 og satte nye standarder for forståelsen af klimaansvarlighed og bæredygtighed ved at antage et helhedssyn. Den slog fast, at bæredygtighed ikke alene handler om miljø, men også om sociale forhold og økonomi. Det hele hænger sammen, og i rapporten blev bæredygtighed netop beskrevet som et helhedsorienteret begreb, der har betydning for alle borgere i verden både rig og fattig. Brundtland-rapporten skabte altså en ny global fælles forståelse for, hvad bæredygtighed på miljøområdet er, og i årene derefter blev Danmark et globalt foregangsland inden for bæredygtighed. I 1992 – fem år før Kyoto – indførte vi i Danmark eksempelvis miljøafgift. Vi havde et tidligt fokus på energieffektivisering og affaldshåndtering til lige med andre initiativer, som ikke alene styrkede miljøet, men også Danmark som brand. På klima- og miljøområdet har det holdt ved lige siden.

Elementer af ansvarlig tech

Hvad skal der så til for at Danmark i dag bliver foregangsland for bæredygtighed og ansvarlighed på techområdet, ligesom vi blev det på miljøområdet? Det kræver helt basalt, at vi skal lykkes med at få tech-innovation, bæredygtige finansieringsmodeller, dataetik og retssikkerhed til at sameksistere og ikke at være hinandens modsætninger.

Der er masser af dilemmaer og spørgsmål, som vi bør drøfte, hvis vi vil tættere på en definition af tech-ansvarlighed i Danmark. Vi ved eksempelvis, at data forurener, og med den øgede datatørst følger et øget strømforbrug, som en journalist har afdækket det i Zetland: „Internettet. Denne abstrakte størrelse udleder lige så meget CO2 som al verdens flytrafik tilsammen. Og udledningen risikerer at stige voldsomt, i takt med, at milliarder af mennesker og devices i fremtiden kommer online.“³

Også fake news og disinformation på sociale medier er en form for forurening – bare ikke af planeten, men af kommunikationen, som kan have en nedbrydende effekt på sunde velnærede demokratier. Det er en af de mange ansvarlighedsproblematikker, Djøfs TechDK Kommission før har behandlet ligesom udfordringer med børns vilkår på internettet, bias i algoritmer, uansvarlig brug af data, onlinesikkerhed og meget mere. Der er med andre ord brug for et 360 graders blik på tech-ansvarlighed og nogen, som er villig til at tage det seriøst. Den 'nogen' skal være Danmark. Men for at det skal lykkes, kræver det først og fremmest, at Danmark ikke længere agerer forstad til Silicon Valley og virksomheder, hvis forretningsmodel er bygget på „enorme kapitalindsprøjtninger og monopoler, der sluger deres konkurrenter“, som Markus Bernsen skriver i bogen 'Danmark disruptet' og forsætter: „Det er svært at overdrive betydningen af den bløde magt, som Silicon Valley har i Danmark (...)“.

³<https://www.zetland.dk/historie/sO0E9bnv-aekdaa3R-f69bc>

Silicon Valleys forretningsmodel er imidlertid ikke kompatibel med bæredygtig tech-innovation i et velfærdssamfund. Dét kræver nemlig, at begreber som fællesskab, demokrati, etik, retssikkerhed mv. udgør de bærende søjler frem for hurtig vækst, og at det tydeliggøres, hvad der skal til, for at man kan kalde sig tech-ansvarlig virksomhed. En klar definition af tech-ansvarlighed bør helt oplagt være 'made in Denmark', og det er oplagt, at bygge videre på det arbejde, som allerede er lavet i regi af Tech Pledge⁴, hvor man netop lykkedes med at få startup-miljøet til at være afsender på dogmer om tech-ansvarlighed – endda på en måde, hvor det gav genlyd også internationalt.

Fra Blitzscaling til bæredygtighed

Blitzscaling⁵, growth-hacking⁶, gazeller og unicorns har været buzzwords for økosystemet rundt om startups de sidste ti år, og inspirationen er direkte importeret fra Silicon Valley. Men i fremtiden vil succes ikke kun blive målt på hurtig vækst og uendeligt vækstpotentiale – men også på bæredygtighed og ansvarlighed, ikke mindst når det gælder tech. Det har også indflydelse på, hvilke medarbejdere vi i Danmark vil være i stand til at tiltrække til det danske startup-miljø.

„Jeg forlod universitetet og havde den her ide om at gøre noget godt med tech“, men siden da „har jeg set stort set enhver, der forsvarede noget, blive presset ud“ udtalte Raksha Muthukumar, softwareingeniør og medlem af den nye fagforening Alphabet Workers Union (Alphabet er Googles moderselskab) til The San Francisco Chronicle i slutningen af 2020. Fagforeningen Alphabet Workers Union har ifølge The New York Times været under hemmelig organisering i mere end et år og er ifølge det amerikanske tech-medie, The Verge, udtryk for en usædvanlig udvikling i Silicon Valley, hvor de store tech-selskaber længe har modarbejdet de ansattes forsøg på at organisere sig. Et af „vores mål er, at fagforeningen sikrer, at tech-virksomheder bruger deres teknologi til at gøre verden til et bedre sted“, har ingeniøren, Alan Morales udtalt til The Verge. Voksende kritik af Googles forretningsmoral, herunder samarbejdet med Pentagon om drone-programmet Project Maven og samarbejdet med Kina om censur af søgeresultater samt Googles krav til algoritmeforskeren Timnit Gebru om at censurere sin forskningsartikel om bias i kunstig intelligens, er nogle af de begivenheder, som er gået forud for etableringen af fagforeningen. Medarbejderne har fået nok.

Etik, ansvarlighed og bæredygtighed er altså nøgleord for næste generation af medarbejdere. Det er helt essentielt for at tiltrække dygtige og kreative kollegaer. En analyse gennemført af Boston Consulting Group i 2020 viser, at Danmark er det land i Europa, hvor digitale talenter er mest tilfredse med deres arbejde. Og at de digitale talenter netop betoner deres organisations 'purpose' som noget af det, der vægter højest i deres tilfredshed⁷. Det er derfor ikke nok for Danmark at bryste sig af at være Europas mest digitaliserede land, hvis vi vil gøre os gældende på den store scene og tiltrække de bedste. Tværtimod. Digitalisering uden en klar konsensus om ansvarlighed kan give alvorligt bagslag.

En dansk omstilling kræver, at alle i miljøet, der supporterer og interagerer med startups, byder ind på området: Private/offentlige investeringsfonde, bestyrelsesmedlemmer, angel-investorer⁸, offentlige indkøbere, community managers,

⁴<https://www.techpledge.org/>

⁵Begreb fra Silicon Valley, der går ud på at opnå hurtig vækst ved at prioritere handling over analyse og tempo over fornuft for at komme først i front på et marked – jf. bogen Blitzscaling af Reid Hoffmann og Chris Yen.

⁶Growth hacking handler om at skabe eksplosiv vækst ved hurtigt at teste idéer og tilpasse og skalere, det der virker, og sortere det, som ikke gør, fra, før man har brugt store mængder tid og penge på idéen.

⁷Se rapporten '2020 Digital Talent Global Work Happiness Index' her: <https://digitalhubdenmark.dk/press/new-study-danmark-ranks-number-one-in-europe-when-it-comes-to-job-satisfaction-among-digital-talents/>

⁸En business angel eller engel er en privatinvestor, som investerer i uoterede virksomheder – typisk startups – i de tidlige stadier.

uddannelsesinstitutioner og så videre. Hvis vi vil se Norden være et center for etik, transparens, ansvarlighed på tech-området må vi gøre os fortjent til det. Vi har med andre ord et fælles ansvar for at skabe de rette incitamentsstrukturer og rammevilkår, der betyder, at danske startups kan blomstre i det nye paradigme om tech-ansvarlighed, som skal defineres. Det betyder også, at vi skal spørge startup-miljøet, hvad de har brug for og gøre det nemt for dem at gøre det rigtige.

Og så skal der grundlæggende indrettes et økosystem, der hjælper startups. Ikke den type hjælp, hvor angels og andre investorer smider hurtige og mange penge efter dem under løfte om forventelig hurtig vækst og disruptede markeder. Sammen skal vi sikre, at det næste tiår ikke kommer til at handle om at bevæge sig hurtigt og smadre ting, men derimod om at bevæge sig ansvarligt og bygge ting op, som har fællesskabets og demokratiets velbefindende for øje. Også på lang sigt. Det fordrer også en grundlæggende ændring fra den måde repræsentanter fra startup-scenen involveres i arbejdet. Vi bør blive bedre til at sætte startup-miljøet i centrum af det, vi gør. Til at forstå hvilke behov de står med og til at spørge, hvordan og hvornår det er relevant for dem at arbejde med tech-ansvarlighed.

Djøfs TechDK Kommission vil gerne give bolden op til beslutningstagere, startups, investorer og alle andre interessenter til at være med til at definere tech-ansvarlighed og føre det ud i livet. Endvidere har vi udviklet følgende fire anbefalinger, som fødselshjælper i første fase mod det endelige mål, der ligger helt fast: Danmark skal være kendt for tech-ansvarlighed. Og et skridt på vejen er at begynde med økosystemet rundt om vores startups.

Anbefaling 1: Opret et dansk tech-ansvarlighedsrundbord og inviter startups med

Sammen skal mindre startups, større fonde og Erhvervsministeriet oprette et rundbord for tech-ansvarlighed, som skal tovholde arbejdet med at definere tech-ansvarlighed og gøre det til en bærende del af dansk nation branding og på den måde være med til at tiltrække investeringer og arbejdskraft samt markere Danmark som et af de førende lande, når det kommer til tech-ansvarlighed.

I arbejdet med at definere det nye paradigme for tech-ansvarlighed skal fonde, investorer og andre også tage startups med på råd, mens de stadig er nye og visionære og endnu ikke farvet af de strukturelt fastlagte rammer og kasser for vækst, skalering mv. Erhvervsministeriet skal sammen med tre fonde, brancheforeninger og initiativer fra miljøet (eksempelvis førnævnte Tech Pledge) tage initiativ til at nedsætte et dansk tech-ansvarlighedsrundbord, som skal være med til at definere de dogmer for tech-ansvarlighed, som danske virksomheder og offentlige institutioner bør leve op til, og som Danmark skal fundere sin startup-scene på i de kommende år. I Digitaliseringsstyrelsen siger man, at 'hverdagen er digital'. Men hvis det skal give mening også om ti år, er der behov for meget målrettet, grundlæggende og seriøst arbejde med, hvori tech-ansvarlighed består.

Trade off: Det kan være svært at ramme rigtigt i første forsøg med definitioner, da de – når de træder i kraft – kan vise sig svære at implementere eller hurtigt blive utidssvarende i takt med den teknologiske udvikling, som sker med en fart, der konstant giver anledning til nye overvejelser. Det kan man tage højde for ved at gøre rundbordet til en fast institution, hvor man løbende får input fra nye startups og samtidig fastlægger definitionen for en periode ad gangen med krav om fx fast årlig evaluering og rul af det vedtagne paradigme.

Anbefaling 2: Udskriv bæredygtig tech-konkurrence

Erhvervsministeriet skal sammen med udvalgte kommuner udskrive en konkurrence med en række indbyggede dogmeregler, som skal hjælpe de danske idealistiske og opfindsomme startups med at slå igennem på bæredygtige og tech-ansvarlige præmisser og være de showcases, som vi mangler for at kunne indtage dansk frontposition i ansvarlig tech og udgøre en showcase for finansiering på andre præmisser end hurtig vækst alene. Det vil være en win-win for os alle – uagtet hvem der ender med at vinde den faktiske konkurrence.

Den energipositive danske ø, Samsø, er i toneangivende udenlandske medier en solstrålehistorie, og historien om: „How Denmark’s Samsø Island switched to zero carbon“⁹ er stadig populær og med til at styrke Danmarks brand som grønt, bæredygtigt og hyggeligt. Samsøs eventyr startede i 1997 med noget så formelt som en konkurrence udskrevet af Miljø og Energiministeriet (der i øvrigt blev grundlagt som det første af sin art i verden¹⁰). Der var klare dogmer. Konkurrencen gik ud på, at en dansk lokalproducent skulle lave en realistisk plan for i løbet af ti år at gennemføre en 100 procent omstilling til vedvarende energi. Lokal deltagelse var en forudsætning. Og det virkede. I udlandet bemærkede man også Samsø, og den lokale Søren Hermansen, som havde stemt dørklokker for at overbevise borgerne på øen om at blive en del af den grønne omstilling, blev i 2008 kåret af Time Magazine til en af deres Heroes of the Environment¹¹.

Det offentlige kan, som i tilfældet Samsø, spille en central rolle i at skabe signatur-projekter og konkurrencer, der sætter fokus på området og belønner dedikation og implementering. Efter Samsø vandt Svend Auken’s Miljøministeriums konkurrence, blev øen international best practice som energi-ø. Internationale gæster besøger Samsø hvert år for at lære om øens bæredygtige omstilling. Spørgsmålet er vel, hvem der skal være tech-ansvarlighedens Svend Auken?

Stafetten kan oplagt gives videre til Erhvervsministeriet, som med sit fokus på at skabe rammer for at udvikle og drive virksomhed, bør sætte sig for bordenden af netop rammerne for tech-ansvarlighed hos virksomheder. Ministeriet vil være det rette udgangspunkt for en konkurrence, gerne med udgangspunkt i det foreslåede tech-ansvarlighedsrundbord og evt. i samarbejde med fx Innovationsfonden. Hertil bør ministeriet overveje at involvere udvalgte kommuner i arbejdet. Udgangspunktet er det simple, at startups altid har en adresse i en given by. Mange kommuner ønsker at tiltrække flere startups, også flere ansvarlige startups, og et statsligt-kommunalt samarbejde på dette område vil være helt afgørende.

⁹<https://www.theguardian.com/sustainable-business/2017/feb/24/energy-positive-how-denmarks-sams-island-switched-to-zero-carbon>

¹⁰<https://www.information.dk/indland/2019/06/klimaet-paa-politiske-dagsorden-rettidig-omhu-sloeseri-latterliggoerelse>

¹¹http://content.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,1841778_1841782_1841789,00.html

Ligesom på miljøområdet må opgaven med at formulere, hvad ansvarlig tech dækker over, ikke blive hverken en skrivebordsøvelse eller blinde skud i tågen, der når at smadre for mange ting på sin vej, før den rette form bliver fundet. Tech-ansvarlighedsrundbordet, som vi foreslår i anbefaling 1, kan suppleres af aktører fra forskellige sektorer og fagligheder, som sammen beskriver 3-5 dogmer, der ligger til grund for en konkurrence for startups. Konkurrencen skal skabe incitament til dels at løse et samfundsproblem og kan samtidig bidrage til at redegøre for tech-ansvarlighed på en lang række parametre som beskrevet af det rådgivende rundbord.

Trade off: *Iværksættere laver tech for at lave forretning – altså produkter folk gider at bruge. Så det lader sig kun gøre, hvis aktørerne, som udsteder konkurrencen, lægger sig fast på enkle regler, som konkurrencen skal udskrives under, men som samtidig er så smidige, at de tilmeldte virksomheder og organisationer kan agere kreativt og frit under dem – og hvor der er indbygget et incitament i form af en efterfølgende saltvandsindsprøjtning til produktionen.*

Anbefaling 3: Støt startup-projekter med bæredygtige digitale 'tech-aftryk'

Fonde og offentlige instanser skal efterspørge og skabe incitamenter for tech-ansvarlighed. Både statslige fonde, offentlige indkøbere og private investorer bør øremærke penge til tech-ansvarlighed som grundlæggende fundament hos de virksomheder, som søger om midler eller byder på en opgave. Og de bør stille krav til ansøgerne om at redegøre for deres digitale 'tech-aftryk'. Det kan på sigt resultere i en certificeringsordning, så også forbrugerne kan tage del i arbejdet for et mere tech-ansvarligt samfund. Men den enkelte startup skal have den rette hjælp til at løfte opgaven.

Fonde stiller allerede krav om, at man skal gøre rede for social responsibility i sin ansøgning, men dette dækker ikke nødvendigvis tech-ansvarlighed – selvom det burde. Der skal simpelthen stilles krav til ansøgerne om at arbejde med tech-ansvarlighed på en række gennemsigtige og tydelige parametre herunder, hvordan ansøger gør brug af det fælles materiale, som eksempelvis personlige data udgør.

Det vil på længere sigt kunne danne grobund for en certificeringsordning, hvor slutbrugerne af digitale produkter og løsninger også kunne søge vished for tech-ansvarlighed. Men en certificeringsordning vil først være relevant, når det er klart defineret, hvad man som virksomhed skal lave op til, og når rammerne for virksomhederne – også de nye og de små – er til stede. Derfor ligger en del af opgaven altså hos investorer og indkøbere, som både kan skabe incitamenter og stille krav.

Trade off: *Det vil betyde, at der enten vil være færre penge til andre projekter, eller det vil fordyre projekterne for bevillingsgivere og udbydere. Endvidere, hvis det kun indføres i det offentlige, vil det betyde andre vilkår sammenlignet med de private ditto, hvormed det i høj grad også er en værdipolitisk beslutning.*

Desuden kan det være sværere for en lille startup end for en etableret virksomhed at leve op til, hvad der indledningsvist kan være fordyrende krav om tech-ansvarlighed. Det kan i noget omfang imødegås med rådgivning, som det foreslås i anbefaling 4.

Sidst, men ikke mindst, kan ensartede parametre blive opfattet som en form for minimumskrav, der ikke altid opfordrer virksomheder til at gå længere eller få gode idéer til at øge ansvarligheden, hvis det kun handler om at 'få et stempel'. Men det er en risiko, som man må tage, hvis man ønsker gennemsigthed. Og minimumskrav kan også have den positive effekt, at de sætter en retning, så man fra start øver sig i at tænke tech-ansvarlighed ind i sin forretningsmodel.

Anbefaling 4: Tilbyd rådgivning om tech-ansvarlighed og regulering til startups

Ansvarlighed bliver ikke bygget på gode intentioner alene. Der skal være nem adgang til rådgivning for startups og små virksomheder, der kan have svært ved at finde gennem junglen af regler, regulativer og rettidig ansvarlig omhu.

Når man er en lille virksomhed eller startup med en stor idé, som både kan gøre gavn for mange og er funderet i tech-ansvarlighed, skal man ikke hverken blankes af eller bruge al sin tid på at få den rette rådgivning. På samme måde som regnskabsvirksomheder og revisorer melder sig i hobetal, skal juridiske rådgivere på eksempelvis dataetik og tech-jura-området være nemme at finde og være til at betale sig fra.

Vi foreslår, at virksomheder med en omsætning på mindre end 5 millioner kroner skal have gratis adgang til offentligt drevet rådgivningsservice og ressourcested, som kan hjælpe dem med at navigere i både regler og ressourcemuligheder og ruste dem til at være tech-ansvarlige på en række allerede definerede områder. For det nytter ikke noget at have en diskussion om tech-ansvarlighed, uden at vi gør det helt klart, hvad tech-ansvarlighed er, så det er til at forstå for dem, som skal leve op til prædikatet. Og lovgivningen – fx GDPR – omfatter også startups, men tager ikke højde for deres særlige situation – herunder fx at de kun har begrænsede midler til advokatbistand og rådgivning, modsat store etablerede virksomheder. Desuden er lovgivningen i meget lille grad dækkende for en holistisk tilgang til tech-ansvarlighed.

Rådgivningsordningen kan evt. kombineres med rabatordninger hos etablerede advokatfirmaer eller andre private konsulentvirksomheder, som indgår i den offentlige rådgivningsservice.

Trade off: *Det vil ikke alene kræve, at ressourcerne stilles til rådighed, det vil også kræve, at det offentlige prioriterer at sætte sig på forsædet og tage styringen i udviklingen af tech-ansvarlighed.*

Kommissionens arbejde

TechDK Kommissionen arbejder uafhængigt. Men den er nedsat af Djøf, som står for sekretariatsbetjeningen. Medlemmernes arbejde er frivilligt og ulønnet.

Medlemmerne identificerer udfordringer, som de betragter som blandt de mest væsentlige – ligesom de sammen udvikler løsningsforslag, der præsenteres i kommissionens rapporter og analyser.

Det er en præmis, at der ikke kan være konsensus blandt kommissionens medlemmer om alle løsningsforslag. Alle temaer bliver drøftet i kommissionen i en fælles proces, men det enkelte kommissionsmedlem kan være mere eller mindre enig i de enkelte delelementer.

Som udgangspunkt bifalder TechDK Kommissionen de mange positive elementer, som ny teknologi bibringer vores samfund. Hvad enten det er et produkt fra en global techvirksomhed, som gør det muligt for en bedstemor at følge sine børnebørn i den store verden eller offentlige it-projekter i Danmark, som søger at hjælpe unge med angst ved hjælp af virtual reality. På samme tid anerkender vi, at der næppe findes snuptagsløsninger på de store og vanskelige udfordringer, vi står overfor.

Det bærer vores rapporter og analyser også præg af. Der vil således være overvejelser om trade-offs for kommissionens anbefalinger. Med andre ord tager vi stilling til, både hvad vi vinder, og hvad vi taber med vores konkrete forslag.

Endelig skal det påpeges, at vores løsningsforslag enkelte steder går langt. Også længere, end hvad mange måske oplever som muligt at gennemføre lige nu, både politisk, økonomisk og juridisk. Men vi har valgt på flere områder at tænke højtravende og skrive lavpraktisk – og det giver anbefalinger, som kan danne udgangspunkt for debat.

Læs kommissionens andre udgivelser på djoef.dk/techdk

Spørgsmål og henvendelser til Djøfs TechDK Kommission kan rettes til politisk chefrådgiver Astrid Gufler agu@djoef.dk

